

han tage Udsættelse, og det kan han blive ved med saa længe, til Parten, der møder selv, bliver træt og utaalmodig, og saa bliver meget ofte Resultatet det, at den Part, der er begyndt med at møde selv i Tillid til Dommerens Medvirkning, siger: Jeg kan ikke faa Tid til at møde atter og atter; og saa maa han dog henvende sig til en Sagfører. I denne Henseende vil den ny Procedure stille de Parter, der møde personligt, meget gunstigere, end den nuværende Retspleje gør, idet der ordentligvis slet ikke vil blive Tale om nogen Udsættelse, eller i hvert Tilfælde kun om ganske faa, det vil altsaa blive muligt under den ny Procedure i højere Grad end nu, at Parterne drage Nytte af Dommerens Vejledning og selv føre deres Sager for Underretten. Men vil man gøre det muligt for en Part at føre sin Sag selv for Underretten, bør man ikke gøre det nødvendigt for den ubemidlede Part at gaa til en juridisk Konsulent for at faa Sagen paabegyndt, og da en Lægmand i Almindelighed ikke kan skrive en Stævning, bliver det, hvis man virkelig vil hjælpe ham til at føre Sagen fra den første Begyndelse, aldeles nødvendigt, at man indfører i Lovforslaget den Regel, jeg har den Ære i Forbindelse med flere at bringe i Forslag.

Jeg skal her indskyde en Bemærkning, som staar i Forbindelse med dette Emne, men som ikke har faaet Udtryk i Lovforslaget, at naar man kommer til at overveje, hvor mange Retskredse og Dommere der skal være, maa der jo ogsaa tages Hensyn til, hvorvidt man ønsker at gøre det muligt for Dommerne at faa Tid til i tilstrækkelig Udstrækning at vejlede Parterne, at være Parterne behjælpelige med at føre deres Sager uden Sagføreres Medvirkning, thi det er en Selvfølge, at det gaar langt lettere og hurtigere, naar der ved Siden af en Dommer møde to Jurister, som hver taler sin Parts Interesse, end naar en Dommer skal have Arbejdet med at faa Sagen udredet og oplyst. Hvis man altsaa ønsker, at Befolkningen i betydeligt Omfang skal drage Nytte af det Beneficium, af den Fordel, der skulde tilflyde den derigennem, at Underdommeren skal vejlede Parterne, vil det være nødvendigt, at man ikke tillægger Dommeren et større Arbejdsomraade, end det er muligt, naar man vil bringe denne Sag til Udførelse.

Jeg kommer dernæst til de tre eller fire sidste Ændringsforslag, der ere stilledes som Underændringsforslag til Udvalgets Ændringsforslag, idet jeg her kan

gaa ud fra, at Udvalgets Ændringsforslag vil blive vedtaget. Det første angaar Størrelsen af Rekvirentens Fuldmægtigs eller, som man ogsaa kunde sige, Sagførers Honorar ved Fogedforretninger, ved Udlæg, ved Domsfuldbyrdelse. Det lyder saaledes: „Hvis Størrelsen af Rekvirentens Fuldmægtigs Honorar og anden ham tilkommende Godtgørelse hos Rekviritus er fastsat ved Forlig eller Overenskomst, afgør Sysselmanden, om det vedtagne er stemmende med Lov eller Billighed. I modsat Fald fastsætter Sysselmanden Beløbet“. Dette er et naturligt Supplement til det første Ændringsforslag. Naar man ikke vil tillade, at der fastsættes et ubilligt Salær ved Overenskomst mellem Inkassator og Skyldner, maa man ogsaa, naar man vil have et Forlig fuldbyrdet, hvorved Salær er betinget, give Sysselmanden eller som det nu hedder Fogden Ret og Pligt til at skønne over, hvorvidt det Salær, der saaledes er betinget, er stemmende med Lov og Billighed, og til i modsat Fald at fastsætte Beløbet. Det vil naturligvis for alle Parter være den heldigste Ordning i alle Henseender. Hvis man har bestemte Lovregler for, hvad der kan forlanges, maa man følge dem, ellers maa saadanne Regler dannes gennem Skik og Brug. Der er ogsaa en vis Forbindelse mellem dette Ændringsforslag og en anden Ændring, der blev vedtaget her i Fjor og som gaar ud paa, at naar der gaar Dom i en Sag, skulle Sagsomkostningerne fastsættes med et bestemt Beløb, thi ved denne Regel, hvorved man siger, at uanset at der er betinget skadesløse Sagsomkostninger fra Skyldneren, kan der kun fastsættes det, som Dommeren i hvert Tilfælde finder er det rette, har dette høje og ærede Ting allerede godkendt den Grundsætning, der ligger til Grund for dette mit Underændringsforslag, saa jeg er tilbøjelig til at mene, at selv om Tinget ikke skulde slutte sig til den Betragtning, jeg har gjort gældende med Hensyn til mit første Ændringsforslag, vil der dog være Grund til at vedtage dette Ændringsforslag som en Konsekvens af det, de Herrer i Fjor have vedtaget paa et andet Omraade.

Jeg kommer nu til de to sidste Forslag, idet Nr. 8 og Nr. 9 væsentligt ere de samme Forslag, og det er nogle af de aller vigtigste. Ændringsforslag Nr. 7 gaar ud paa at give Adgang til, i Stedet for Udlæg efter Dom eller Forlig for Beløb paa indtil 100 Kr. at anvende Udpantning. Nu er Forholdet det, at naar en Fordrings-